

NEKROLOG

Thomas L. Saaty (18 July 1926 - 14 August 2017)

Predrag Mimović*

Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu

U avgustu 2017, preminuo je profesor *Thomas L. Saaty*, istaknuti profesor na the University of Pittsburgh, USA, idejni tvorac novog teorijsko-metodološkog pristupa procesu odlučivanja, Analitičkog hijerarhijskog procesa (Analytic Hierarchy Process - AHP) i Analitičkog mrežnog procesa (Analytic Network Process - ANP).

Rođen je u Mosulu, u današnjem Iraku, 1926. Školovao se u Bejrutu, a u Sjedinjene Američke Države je stigao u ranim pedesetim godinama XX-og veka.

Doktorsku disertaciju pod naslovom: *On the Bessel Tricomi Equation*, iz oblasti matematike, odbranio je 1953, na the Yale University, USA, pod mentorstvom Einar Carl Hille.

Profesor T. L. Saaty je radio u the Operations Evaluation Group of Massachusetts Institute of Technology (MIT) at the Pentagon, the Office of Naval Research, and the Arms Control and Disarmament Agency at the U. S. State Department.

Akademsku karijeru je započeo na the Wharton School of the University of Pennsylvania, USA, kao profesor statistike i Operacionih istraživanja (1969-1979), da bi na poziv dekana prešao na University of

Pittsburgh, na kojem je radio do svoje smrti. Bio je najpoznatiji član the Joseph M. Katz Graduate School of Business, USA.

Profesor T. L. Saaty je autor (na primer: Saaty, 1959; 1980; 1982; 1994; 1999; 2001; 2005) i koautor (na primer: Dantzig & Saaty, 1973) velikog broja naučnih radova iz oblasti matematike, statistike i Operacionih istraživanja. Posebno mesto u njegovim radovima zauzimaju problemi sinteze uticaja i koordinacije informacija u procesu odlučivanja. Na tim osnovama razvio je teoriju Analitičkog hijerarhijskog procesa, baziranu na hijerarhijskom dekomponovanju problema i poređenju parova elemenata problema prema skali poređenja 1-9, a nedugo potom ju je i proširio na slučajeve kod kojih postoji zavisnost između elemenata istog ili različitih nivoa, kao i povratna sprega, što se pokazalo kao koristan pristup u procesu grupnog odlučivanja, i u rešavanju velikih i kompleksnih višekriterijskih problema odlučivanja, kako u biznisu, tako i na makroekonomskom planu.

Kao priznanje za razvoj i generalizaciju AHP/ANP pristupa u višekriterijskom odlučivanju, 2005. postao je član the National Academy of Engineering (NAE), koja predstavlja deo the National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine (NASEM), USA. Dobitnik je nagrade Impact, koju dodeljuje the Institute for Operations Research and Management

* Korespondencija: P. Mimović, Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, Đ. Pucara 3, 34000 Kragujevac, Republika Srbija; e-mail: mimovicp@kg.ac.rs

Science (INFORMS), za doprinos u rešavanju kompleksnih problema odlučivanja.

Profesor T. L. Saaty će ostati upamćen ne samo kao arhitekta teorije odlučivanja, već i kao neumorni putnik i istraživač, intelektualni gigant koji je svojim kreativnim i inovativnim pristupom, dao ogroman doprinos razvoju Operacionih istraživanja i Teorije i metodologije odlučivanja, i kao „čovjek koji je promenio način na koji se mere stvari“.

Želim da izrazim svoju ličnu zahvalnost profesoru T. L Saaty-ju na nesebičnoj podršci koju mi je pružio tokom svih ovih godina, od našeg upoznavanja 2003. Bila mi je čast što sam imao prilike da ga lično upoznam, i sarađujem sa njim.

REFERENCE

- Saaty, T. L. (1959). *Mathematical Methods of Operations Research*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Saaty, T. L. (1980). *The Analytic Hierarchy Process: Planning, Priority Setting, Resource Allocation*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Saaty, T. L. (1982). *Decision Making for Leaders: The Analytical Hierarchy Process for Decisions in a Complex World*. Belmont, California.: Lifetime Learning Publications.
- Saaty, T. L. (1994). *Fundamentals of Decision Making and Priority Theory with the Analytic Hierarchy Process*. Pittsburgh, PA: RWS Publications.
- Saaty, T. L. (1999). *The Brain: Unraveling the Mystery of How it Works, The Neural Network Process*. Pittsburgh, PA: RWS Publications.
- Saaty, T. L. (2001). *Creative Thinking, Problem Solving & Decision Making*. Pittsburgh, PA: RWS Publications.
- Saaty, T. L. (2005). *Theory and Applications of the Analytic Network Process: Decision Making with Benefits, Opportunities, Costs and Risks*. Pittsburgh, PA: RWS Publications.
- Dantzig, G. B., & Saaty, T. L. (1973). *Compact City*. New York, NY: W. H. Freeman.

Primljeno 25. novembra 2017,
nakon revizije,
prihvaćeno za publikovanje 22. decembra 2017.
Elektronska verzija objavljena 29. decembra 2017.

Predrag Mimović je redovni profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, na nastavnom predmetu Operaciona istraživanja. Doktorsku disertaciju u oblasti višekriterijumskog odlučivanja odbranio je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu. Ključne oblasti njegovog naučnog interesovanja su višekriterijumsko odlučivanje i optimizacija.